

Modální slovesa *can, may, must*

A) Forma modálních sloves *can, may, must*

Can He can swim. Can you swim? Yes, I can. No, I cannot/can't.

May He may come. May I take it? Yes, you may. No, you must not/mustn't. No, you may not.

Must He must go there. Must he go there? Yes, he must. No, he need not/needn't.

Have to I have to do it. He has to do it. Does he have to do it? Yes, he does. No, he does not/doesn't.

Modální (způsobová) slovesa *can, may, must* mají v anglickém jazyce ve všech osobách stejný tvar. Modální slovesa nemají infinitivní částici *to*, kterou mají plnovýznamová slovesa (*to go, to do, ale can, may*).

Sloveso, které následuje, také nemá infinitivní částici *to* (*I can swim. - I want to swim.*).

Angličtina tvoří otázku pouhým obrácením slovosledu podmětu a přísudku (*He can do it. - Can he do it?*).

B) Užití modálních (způsobových) sloves *can, may, must*

Can

1. Vyjadřuje v angličtině schopnost vykonávat nějakou činnost.

I can play the guitar.

Umím hrát na kytaru.

He can't sing.

Neumí zpívat.

2. Vyjadřuje v anglickém jazyce možnost něco udělat, protože to okolnosti dovolují.

She can come every day.

Může přijít každý den. (má dost času)

You can ski here.

Tady můžeš lyžovat. (je tu dost sněhu)

3. Vyjadřuje v angličtině určitou pravděpodobnost, že může něco nastat.

The sea can be dangerous.

Moře může být nebezpečné.

I think he can be successful.

Myslím, že může uspět.

4. Vyjadřuje svolení k nějaké činnosti.

Can I smoke here?

Mohu tady kouřit?

You can't take my car.

Nemůžeš si brát mé auto.

Can ve spojení se slovesy smyslového vnímání nemá v anglickém jazyce uvedené významy.

I can see him.

Vidím ho.

Can you hear me?

Slyšíš mě?

I can smell something sweet.

Cítím cosi sladkého.

May

1. Vyjadřuje v angličtině svolení k nějaké činnosti.

May I smoke here? Yes, you may.

Smím zde kouřit? Ano, smíte.

Také Can I smoke here? - *can* je méně formální, běžnější v hovorové angličtině.

You may park here.

Smíte zde parkovat.

May v této větě znamená, že svolení dává mluvčí. Neznamená to ale, že je to úředně povoleno.

Ale: You can park here.

Můžete zde parkovat.

Can může v této větě znamenat: a) máte mé svolení, b) je to úředně povoleno.

Zápor u *may* ve významu svolení může mít v anglickém jazyce dvě formy.

You mustn't smoke here.

Tady nesmíte kouřit.

Tento zákaz je kategorický.

You may not smoke here.

Tady nemůžete kouřit.

Tento zákaz je v anglickém jazyce méně příkrý. Podobně jako You can't smoke here.

2. Vyjadřuje možnost, předpoklad, že se něco stane.

They may call tomorrow.

Možná zavolají zítra.

He may not do it.

Možná to neudělá.

May se v současné angličtině užívá řidčeji a je nahrazováno *can*.

Must

1. Must vyjadřuje povinnost, kterou ukládáme sami sobě nebo druhé osobě. Jde vždy o naši vůli.

I must clean my teeth.

Musím si vyčistit zuby.

Cítím to jako svou vnitřní povinnost. Nikdo mě k tomu nenutí, ale vím, že je to nutné.

You must go there.

Musíš tam jít.

Matka to přikazuje dítěti, nařízení vychází od ní.

Také v otázce užijeme v angličtině *must*, pokud se ptáme přímo osoby, která nám něco přikazuje.

What time must I come back?

V kolik se musím vrátit?

Dítě se ptá přímo rodičů na jejich nařízení.

Opakem k *must* je *need not/needn't*.

You must do the shopping. You needn't do the shopping. Musíš nakoupit. Nemusíš nakupovat.

I must help her. I need not help her.

Musím jí pomoci. Nemusím jí pomáhat.

Tvar *must not/mustn't* má v anglickém jazyce odlišný význam. Vyjadřuje zákaz, který ukládáme sami sobě nebo někomu druhému.

We mustn't come late today.

Dnes nesmíme přijít pozdě.

You mustn't enter this room.

Nesmíš vstupovat do tohoto pokoje.

2. Must vyjadřuje v angličtině důrazné doporučení.

You must slow down.

Musíš zpomalit.

You must tell me the truth.

Musíš mi říct pravdu.

3. Must vyjadřuje v anglickém jazyce jistotu mluvčího, jeho přesvědčení.

This must be your father.

Toto je jistě tvůj otec.

They must be at school by now.

Touto dobou jsou už určitě ve škole.

Tímto způsobem můžeme v angličtině vyjadřovat jistotu v kladných větách. Zápor se vyjadřuje jinými formami.

I am sure they are not at school yet.

Určitě ještě nejsou ve škole.

They can't be at school yet.

Nemohou ještě být ve škole.